

TEZA:

Obwiniony radca prawny popełnił delikt dyscyplinarny polegający na tym, że, działając jako pełnomocnik ustanowiony z urzędu, prowadząc sprawę przed Sądem Rejonowym, nie wykonał w terminie zobowiązania Sądu, czego konsekwencją było zawieszenie postępowania a następnie umorzenie postępowania na podstawie art. 182 § 1 pkt 1 k.p.c.

WO – 155/22**ORZECZENIE**

z dnia 17 listopada 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: S WSD Michał Rajski
Sędziowie: S WSD Monika Klonowska
S WSD Przemysław Ciszak (spr.)
Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Moniki Marukiewicz po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2022 r. w Warszawie na rozprawie sprawy radcy prawnego R. I., wpisanej na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych pod numerem wpisu (...),

obwinionemu o to, że w okresie od 22 października 2020 r. do dnia 25 października 2021 r. działając jako ustanowiony z urzędu pełnomocnik p. W. M., prowadząc sprawę przed Sądem Rejonowym I Wydział Cywilny sygn. akt I C 869/20 nie wykonał w terminie zobowiązania Sądu, czego konsekwencją było zawieszenie postępowania w oparciu o art. 177 § 1 pkt 6 z zw. z art. 139¹ § 2 kpc, a następnie umorzenie postępowania na podstawie art. 182 § 1 pkt 1 kpc, tj. popełnienia przewinień dyscyplinarnych określonych w art. 64 ust. 1 Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 75, ze zm.) odpowiednio z wz. z art. 3 Ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 8 i art. 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.

na skutek odwołania obwinionego radcy prawnego R. I. z dnia 8 lipca 2022 r. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 11 kwietnia 2022 r., sygn. akt OSD 15/22

orzeka:

1. zmienia orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 11

kwietnia 2022 r., sygn. akt OSD 15/22 w ten sposób, że wymierzoną karę pieniężną w wysokości odpowiadającej półtorakrotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego tj. 4200 zł (cztery tysiące dwieście złotych) zamienia na karę nagany;
2. zasądza od obwinionego radcy prawnego R. I. na rzecz Krajowej Rady Radców Prawnych w Warszawie zwrot kosztów postępowania odwoławczego w kwocie 1.800,00 zł (słownie: jeden tysiąc osiemset złotych 00/100).

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia z dnia 11 kwietnia 2022 r. wydanym w sprawie o sygn. akt OSD 15/22 (dalej również jako „**Orzeczenie**”) Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (dalej również jako „**Okręgowy Sąd Dyscyplinarny**”) uznał r. pr. R. I. (dalej również jako „**Obwiniony**”) winnym popełnienia deliktu dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 75, ze zm.) odpowiednio z wz. z art. 3 Ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 8 i art. 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą n4 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.), polegającego na tym, że w okresie od 22 października 2020 r. do dnia 25 października 2021 r. działając jako ustanowiony z urzędu pełnomocnik p. W. M., prowadząc sprawę przed Sądem Rejonowym I Wydział Cywilny sygn. akt I C 869/20 nie wykonał w terminie zobowiązania Sądu, czego konsekwencją było zawieszenie postępowania w oparciu o art. 177 § 1 pkt 6 z zw. z art. 139¹ § 2 kpc, a następnie umorzenie postępowania na podstawie art. 182 § 1 pkt 1 kpc.

Z tytułu popełnienia wyżej opisanego czynu, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wymierzył Obwinionemu karę pieniężną w wysokości odpowiadającej półtorakrotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego tj. w kwocie 4.200,00 zł. Jednocześnie, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny obciążył Obwinionego kosztami postępowania w wysokości 1.500,00 zł.

Od powyższego Orzeczenia, za pismem z dnia 8 lipca 2022 r., odwołanie wniósł Obwiniony. Odwołanie zostało wniesione prawidłowo, w terminie wskazanym a rat. 70⁴ ust. 4 Ustawy o radcach prawnych.

W treści Odwołania wskazano, iż Orzeczenie zaskarżone zostało w całości, przy czym w Odwołaniu nie zawarto żadnych zarzutów ani wniosków, a ograniczono się jedynie do polemiki z Orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego oraz wyjaśnieniem przyczyn niewykonania swoich obowiązków w związku z reprezentowaniem pokrzywdzonego przed Sądem.

Ponadto Obwiniony poinformował w Odwołaniu, że w terminie kolejnych 7 dni prześle dokumenty na poparcie swoich twierdzeń, jednak takie dodatkowe dokumenty nie zostały do Sądu dostane.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, po ponownej analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego nie ma wątpliwości co do faktu popełnienia przez Obwinionego zarzucanego mu czynu, jego okoliczności, a także winy Obwinionego. Sam Obwiniony w toku postępowania również nie kwestionował faktu zaniechania ciężących na nim, jako ustanowionym z urzędu pełnomocniku procesowym, czynności w toku postępowania, poprzez nie wykonanie zobowiązania Sądu Rejonowego, co w konsekwencji doprowadziło do zawieszenia, a następnie umorzenia postępowania.

Obwiniony, zarówno w toku postępowania, a także w złożonym Odwołaniu, nie wskazuje żadnych okoliczności ani faktów, które przeczyłyby ustaleniom poczynionym w toku postępowania przygotowawczego, a następnie w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym.

Obwiniony wykazywał się bierną postawą, zaś podnoszone przez Obwinionego okoliczności dotyczące opieki nad starszymi rodzicami, choć nie kwestionowane przez Sąd, to nie zostały w żaden sposób wykazane przez Obwinionego. Nie ulega przy tym wątpliwości, że Obwiniony jako profesjonalista, winien wiedzieć, że w przypadku wystąpienia okoliczności ograniczających lub uniemożliwiających mu wykonanie obowiązków zawodowych, powinien podjąć stosowne czynności, w tym m.in. powiadomić o tym właściwy Sąd. Tymczasem Obwiniony przyjął całkowicie bierną postawę, tak w toku postępowania, w którym został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu, jak również w toku niniejszego postępowania dyscyplinarnego. Postawy takiej nie można w żaden sposób uznać za profesjonalną i zgodną z zasadami etyki radcy prawnego.

Odnosząc się do wymierzonej Obwinionemu kary dyscyplinarnej, w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego choć kara ta mieści się w katalogu kar określonym w art. 65 ust. 1 Ustawy o radcach prawnych, a wysokość kary wynosząca półtorakrotność minimalnego wynagrodzenia stanowi jej minimalny wymiar, określony w art. 65 ust. 2ba Ustawy o radcach prawnych, należało rozważyć zamianę tej kary na karę nagany.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wymierzona Obwinionemu kara, z uwagi na okoliczności popełnienia przez Obwinionego przewinienia dyscyplinarnego oraz z uwagi na sytuację osobistą Obwinionego, może być uznana za zbyt dotkliwą i niewspółmierną do popełnionego deliktu

dyscyplinarnego.

Wymierzając wskazaną karę należy bowiem zważyć, czy kara ta - choć mieści się w granicach określonych w art. 65 ust. 1 Ustawy o radcach prawnych - spełnia dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 § 1 i 2 kk w zw. z art. 74¹ Ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym: „§ 1. Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

§ 2. Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, zwłaszcza w razie popełnienia przestępstwa na szkodę osoby nieporadnej ze względu na wiek lub stan zdrowia, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego.”.

Jak wskazuje się orzecznictwie (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29.07.2021 r., sygn. akt II AKa 225/20 „Wyrażona w art. 53 § 1 KK zasada swobodnego uznania sędziowskiego oznacza, że **sąd może swobodnie poruszać się w granicach wyznaczonych dolną i górną granicą zagrożenia karnego**, niemniej jednak jego uznanie nie ma charakteru dowolnego, co oznacza, że sąd, podejmując decyzję, musi wziąć pod uwagę kilka dyrektyw, które de facto ograniczają jego swobodę w zakresie wymiaru kary. Zasada ta jest realizowana tym pełniej, im większą swobodę w zakresie wymiaru kary ustawa pozostawia sędziemu. Podkreślenie w ustawie swobody sędziowskiego uznania stanowi refleks konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej i oznacza, że nikt i nic - poza samym sądem (i ustawowymi granicami) - nie może wpływać na rodzaj i wymiar kary. Ustawowe zagrożenie karą wyraża abstrakcyjne przekonanie ustawodawcy o granicach społecznej szkodliwości danego przestępstwa, nagminności tego rodzaju przestępstw oraz względach prewencyjnych w zakresie zapobiegania przestępstw i względach na społeczne oddziaływania kar przez ustanowienie odpowiednio wysokiej sankcji karnej. Ustawowe zagrożenie karą wyznacza pierwszy etap wymierzania kary wobec konkretnego sprawcy, gdyż sąd powinien w tej fazie zdecydować, czy orzec karę w granicach ustawowego zagrożenia, czy też nadzwyczajnie ją złagodzić lub obostrzyć ze względu na okoliczności czynu, właściwości i warunki osobiste sprawcy, a także postawę oskarżonego i jego zachowanie po popełnieniu przestępstwa, w tym postawę procesową”.

Jak wynika z powyższego, dolegliwość kary wymierzanej Obwinionemu powinna uwzględniać przede wszystkim stopień winy, społecznej szkodliwości czynu, a także cele zapobiegawcze o wychowawcze w stosunku do obwinionego. Przesłanki te w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego uzasadniają zmianę Orzeczenia wydanego przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w zakresie dotyczącym wymierzonej Obwinionemu kary dyscyplinarnej i jej zamianę na karę nagany, wskazaną w art. 65 ust. 1 pkt 2 Ustawy o radcach prawnych.

Na podstawie art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z §1 ust. 1 pkt 2 Uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych w Warszawie z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, od Obwinionego na rzecz Krajowej Rady Radców Prawnych w Warszawie zasądza się kwotę 1.800,00 zł (słownie: jeden tysiąc osiemset złotych 00/100) tytułem zwrotu zryczałtowanych wydatków postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym, adekwatnych do stopnia zawichości sprawy, zorganizowania posiedzenia Sądu, czasochłonności czynności procesowych, o czym orzeczono w pkt. II.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak na wstępie.